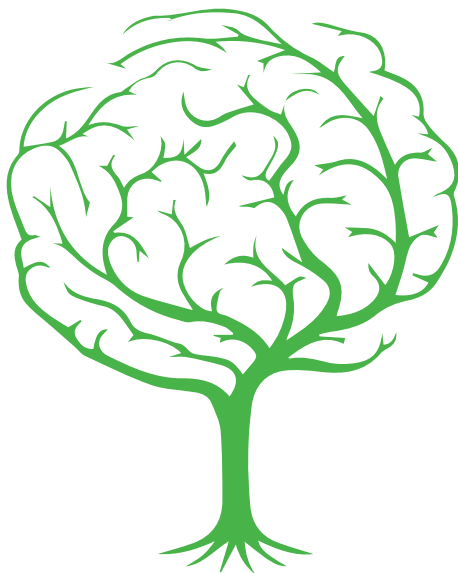

По(р)уке првог буџетског издвајања за енергетску ефикасност у Краљеву

Скупштина града Краљева је усвојила буџет за 2018 годину , три дана пре краја календарске године , настављајући тако вишегодишњу праксу усвајања документа који је финансијски исказ планираних јавних политика , по програмским активностима , за које ће се , планирано је , утрошити 3.478.705.632 динара или мешто мало мање од 30 милиона евра по актуелном курсу. Од 2015 године , реформом јавних финансија, предвиђена је програмска структура буџета у циљу подстицања привредног раста и пружања квалитетнијих услуга јавне управе. Буџет града Краљева за 2018 годину је структуриран у 17 програмских активности. Највише новца 629.815.600 динара или 18,1% буџета биће утрошено за програмску активност Опште услуге локалне самоуправе а ако овом додамо и позицију Политички систем локалне самоуправе , што у преводу значи трошак рада Скупштине града и Извршних органа , у износу од 68.573.000 динара или 2% укупног буџета биће нам јасно да највише новца из јавних прихода , читаву петину буџета , нешто мање од 6 милиона евра , трошимо, махом , на рад јавне управе и изабраних и именованих функционера локалне самоуправе . Тако опскрбљена јавна управа , чији је основни задатак спровођење норми државног и локалног нивоа у функцији креирања животног и радног амбијента који подстицајно делује на одрживи развој заједнице и изабрани представници народа чији је задатак , ваљда , да размишљају , планирају и са датим ресурсима подстичу развој заједнице су имали обавезу дефинисања приоритета у функцији економског развоја пре свега . А ти приоритети су требали да добију и свој израз у материјалној подршци средствима из буџета града. Без жеље да у овом тексту детаљније анализирамо буџет као алат у функцији подстицања привредног и сваког другог развоја једне локалне самоуправе не можемо а да га , у једној реченици , не оценимо као некреативан и све друго али не и развојни. Оно што је , овде , предмет нашег интересовања јесте позиција , програмска активност Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије. Буџетски програм Енергетска ефикасност има неколико циљева чија реализација за исход има како креирање нове вредности јавних финансија тако и позитивне утицаје на квалитет животне средине и локалне утицаје на климатске промене. Ти циљеви , дефинисани , инструкцијама виших ниво власти а пре свега Министарства финансија су : смањење потрошње енергије , смањење расхода за енергију и повећање удела обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије. Реализација ових циљева не подразумева смањивање обима и квалитете јавних услуга које грађанима треба да пружи јавна управа .

Ови циљеви не дотичу сву комплексност енергетске ефикасности и

домете бављења питањим јачања енергетске ефикасности у функцији јачања одрживог развоја заједнице кроз ефекте остварене на креирању и имплементацији нових технологија и бројне позитивне ефекте на узрочнике климатских промена на локалном нивоу. У документу СКГО „ Униформи програми и програмске активности јединица локалних самоуправа“ једна од сврха енергетске ефикасности је и потреба побољшања енергетске инфраструктуре у шта се може уврстити и активност замене енергетски мање ефикасних сијалица лед сијалицима као што је то случај у Краљеву.

Но то је и прошле и ове 2018 године дато у плану „ЈП за уређивање грађевинског земљишта“ а није изражено и пренето као буџетска програмска активност Енергетска ефикасност и оие јер су велика буџетска извајања , планирана за 2017 и 2018 у износу од од око 500.000.000 динара остала ван поменуте буџетске програмске активности. Охрабрујућа чињеница да се , по први пут , на овој буџетској позицији налазе издвојена средства пада у засенак пред податком да је , на овој позицији , планиранио само 3.100.000 динара или тек 0,09 % од укупног буџета за функционисање енергетског менаџмента. Остаје нам само да се , и на овај начин , запитамо знају ли креатори буџета уопште шта је то менаџмент , посебно енергетски , у једној локалној самоуправи. Но , охрабрујућа је ипак чињеница да се у увођењу система енергетског менаџмента у граду кренуло са мртве тачке па макар и овако. Циљ који стоји пред актерима који треба да обезбеде функционисање СЕМ-а је изазован и инспиративан. Треба мултисекторским и мултидисциплинарним мерама смањити трошкове за енергенте који се плаћају из градског буџета а који се , према грубим проценама , крећу између 350.000.000 и 450.000.000 динара на годишњем нивоу .

Први задатак је прикупити и на једном месту обрадити све податке о сваком појединачном давању буџетских средстава за било коју врсту енергената. Потом треба осмислити сет мера и активности чије спровођење, за почетак не тражи додатна улагања или су пак, она неопходна у мањем обиму, попут, рецимо увођења мерних група у појединим објектима за које се трошкови електричне енергије плаћају из буџета или, још, наизглед, једноставније попут промене навика и понашања при коришћењу енергената. Но, пре ових конкретних активности треба довести до краја нормативни и организациони оквир за почетак рада СЕМ-а а то, практично, значи да градоначелник треба под хитно да донесе Одлуку о именовану чланова Савета за енергетску ефикасност са чим касни безмало годину дана а да радница јавне управе одређена за послове енергетског менаџера града Краљева положи прописане испите и стекне лиценцу за ту позицију.

